
НАУКОВІ РЕЦЕНЗІЇ

УДК 94:355.233.22
ПРИСТУПА Є.Н.

ДЖЕРЕЛО З ІСТОРІЇ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ У ВИЩИХ ВІЙСЬКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ УКРАЇНИ

Романчук С.В. Фізична підготовка курсантів військових навчальних закладів Сухопутних військ Збройних Сил України: [монографія] / Сергій Вікторович Романчук. – Львів: АСВ, 2012. – 367 с.

Рецензована монографія С.В. Романчука – доктора наук з фізичного виховання і спорту, професора кафедри теорії фізичного виховання, спеціальної фізичної підготовки і спорту Академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного (м. Львів) є актуальним і своєчасним науковим дослідженням. В сучасних умовах реформування Збройних Сил України поява такого дослідження надасть поштовх удосконаленню фізичної підготовки майбутніх офіцерів.

Результати численних досліджень останніх років переконливо показали багатостороннє значення фізичної підготовки для підвищення боєздатності і боєготовності військ, для успішності військово-професійного навчання, для скорочення термінів і поліпшення якості підготовки військовослужбовців при оволодінні різними видами бойової техніки, для забезпечення надійності управління нею в складних умовах.

Сутність чинної фізпідготовки військовослужбовців у вищих військових навчальних закладах (далі – ВВНЗ) перейшла в спадок від радянської системи підготовки військових фахівців, де на кожен рід Сухопутних військ (СВ) був

Пристапа Євген Никодимович, доктор педагогічних наук, професор, ректор Львівського державного університету фізичної культури, м. Львів.
© Приступа Є.Н., 2013

свій навчальний заклад. У сучасних умовах змінилося значення фізичної підготовки, пройшла всебічна інтенсифікація процесу навчання та виховання військових фахівців.

Використавши загальнонаукові методи досліджень, автор опрацював значну кількість джерел, з них велику кількість публікацій зарубіжних авторів і одержав ретроспективну інформацію щодо вивчення моделі фізичної підготовки офіцерів Збройних сил України (ЗС), а також структури СВ. Він дослідив бойовий склад та особливості виконання бойового завдання за призначенням, теоретично обґрунтував залежність ефективності професійної діяльності та розвитку фізичних якостей військовослужбовців, а також організації та планування фізичної підготовки у ВВНЗ, її зміст і методики проведення форм фізичної підготовки.

Реалізуючи констатувальний експеримент, автор отримав показники щодо стану, динаміки загальної та спеціальної фізичної, спортивної та професійної підготовленості курсантів, які навчаються за різними спеціальностями. Водночас з'ясовано взаємозв'язок між результатами виконання фізичних вправ і нормативів професійної підготовки.

Підсумком проведеної пошукової діяльності стало виокремлення завдань, що є першочерговими для фізичної підготовки та забезпечення високої професійної готовності курсантів-майбутніх командирів підрозділів СВ ЗС України. Для цього Сергій Романчук розробив концепцію фізичної підготовки курсантів вищих військових навчальних закладів Сухопутних військ, яка ґрунтується на адаптованих до специфіки загальнопедагогічних і галузевих положеннях, загальних і методичних принципах. Її відмінними рисами є етапність формування фізичної та методичної підготовленості курсантів залежно від етапів підготовки військових фахівців за професійноорієнтованими дисциплінами, врахування внутрішніх і зовнішніх чинників, які впливають на ефективність фізичної підготовки курсантів – майбутніх офіцерів Сухопутних військ Збройних Сил України.

На нашу думку, автор слушно диференціював спеціальності, за якими проходять підготовку курсанти – майбутні офіцери Сухопутних військ Збройних Сил України, у групи відповідно до вимог військово-професійної підготовки до їх

фізичної підготовленості. Являють інтерес дані про концептуальні засади фізичної підготовки вищих військових навчальних закладів сухопутних військ збройних сил держав НАТО щодо систематизації змісту та методик фізичної підготовки курсантів різних військових спеціальностей.

Автор запропонував нові методики застосування військово-прикладних вправ і багатоборств для вдосконалення та оцінювання рівнів розвиненості загальних і спеціальних фізичних якостей курсантів, адаптовуючи їх до прийнятих педагогічних прийомів у вищих військових навчальних закладах СВ ЗС України та держав НАТО; способи організації та змісту методичної підготовки курсантів – майбутніх керівників фізичної підготовки на різних курсах навчання.

Позитивною стороною рецензованої книги є введення нових наукових понять, термінів. Так, набули подальший розвиток поняття “спеціальна фізична підготовка курсантів ВВНЗ Сухопутних військ Збройних Сил України”, яка в книзі розглядається як процес спеціалізованого системно-синергетичного проектування засобів і методів загальної, спеціальної, спортивної та методичної підготовки курсантів до військово-професійної діяльності за призначенням; обґрунтування щодо забезпечення етапності формування фізичних, професійних, методичних навичок у курсантів під час навчання у ВВНЗ Сухопутних військ Збройних Сил України.

Достовірність одержаних даних базується на достатній кількості проведених вимірювань, а також на інформативних методах дослідження та адекватних методах статистичного аналізу. Різнобічний підхід для вирішення поставлених завдань разом із статистичним аналізом одержаних даних складає основу для судження про достовірність наукових положень і висновків. Представлені у висновках монографії наукові положення теоретично та експериментально обґрунтовані та виходять із результатів особистих досліджень.

Монографія С.В. Романчука буде корисною для істориків спорту, для військових фахівців, усіх, хто цікавиться історією реформування Збройних Сил України на сучасному етапі.

Надійшла до редколегії 05.06.2013 р.